

Zadeva: Mnenje Občine Oplotnica do Končnega poročila s priporočili in predlogi o opravljenem nadzoru nad postopki, povezanimi z območjem kamnoloma Brezje pri Oplotnici

Spoštovani,

Občina Oplotnica podaja svoje mnenje do Končnega poročila s priporočili in predlogi Nadzornega odbora Občine Oplotnica o opravljenem nadzoru nad postopki, povezanimi z območjem kamnoloma Brezje pri Oplotnici. Občina spoštuje pristojnosti Nadzornega odbora in sprejema priporočila, ki so usmerjena v izboljšanje sledljivosti, evidence rokov, dokumentiranja strateških presoj in pravočasnega obveščanja občinskega sveta.

Občina pa zaradi varstva pravilne in sorazmerne pravne ocene ne more soglašati z vsemi pravnimi zaključki končnega poročila, zlasti tam, kjer poročilo iz nespornih dejstev izpeljuje preširoke zaključke o nepravilnosti, dolžni opustitvi, vzročni povezavi z novo koncesijo ali nezadostni vključitvi občinskega sveta, ne da bi za vsako posamezno ugotovitev navedlo konkretno pravno dolžnost, konkretno opuščeno ravnanje in dokazljivo posledico.

1. O dokaznem standardu in pravni kvalifikaciji ugotovitev

Končno poročilo večkrat uporablja formulacijo, da določena odločitev ali obravnava »iz pregledane dokumentacije ne izhaja«. Občina opozarja, da takšna formulacija lahko dokazuje največ pomanjkljivo dokumentirano sledljivost oziroma omejitev pregledane dokazne podlage. Sama po sebi pa ne dokazuje, da obravnava ni bila izvedena, da je bila kršena pravna norma ali da je nastala škodljiva posledica.

Občina zato predlaga, da se ugotovitve, ki temeljijo izključno na odsotnosti listine v pregledanem gradivu, ne oblikujejo kot dokončne ugotovitve o nepravilnosti, temveč kot priporočila za izboljšanje dokumentirane sledljivosti. Kjer Nadzorni odbor vztraja pri ugotovitvi nepravilnosti, naj pri posamezni ugotovitvi navede kršeni predpis oziroma konkretno opuščeno ravnanje, rok in dokazano posledico.

2. O nepriloženi dokumentaciji iz leta 2021

Nadzorni odbor v Prilogi 1 navaja, da se je občina sklicevala na dodatno dokumentacijo iz leta 2021, ki naj ne bi bila priložena oziroma predložena v pregled. Občina predlaga, da se to vprašanje obravnava konkretno in poimensko. Če se ugotovitev nanaša na listine, ki so v samem končnem poročilu že navedene med pregledano dokumentacijo pod točkami 31 do 38, je ugotovitev treba uskladiti, saj poročilo hkrati navaja, da so bile te listine pregledane. Če pa se ugotovitev nanaša na druge listine, naj Nadzorni odbor natančno navede, katere listine naj ne bi bile priložene.

Občina zaradi odprave vsakršnega dvoma k temu stališču ponovno prilaga oziroma predlaga predložitev naslednjih listin: dokument »Kamnolom Brinjeva gora« z dne 13. 4. 2021, dopis pooblaščenke Občine Oplotnica z dne 24. 8. 2021, mnenje Občine Oplotnica z dne 23. 12. 2020, dokumente o obravnavi izhodišč za širitev kamnoloma, objavo na spletni strani in dokazila o umiku pobude za širitev, če občina z njimi razpolaga.

3. O postopku podaljšanja koncesije

Občina ne izpodbija dejstva, da je bila vloga za podaljšanje koncesije vložena, da je pristojno ministrstvo zahtevalo dopolnitev in da je bila vloga zaradi nedopolnitve zavržena. Vendar zavrženje

vloge zaradi procesne nepopolnosti samo po sebi še ne pomeni ugotovitve protipravnosti, krivdne opustitve ali nesmotrnosti. Za tak zaključek bi bilo treba ugotoviti najmanj: katere konkretne dopolnitve so bile zahtevane, ali jih je občina lahko pravočasno pridobila, kakšni bi bili stroški in pogoji dopolnitve, kdo bi moral o nadaljevanju postopka odločiti, ali bi bila vloga po dopolnitvi vsebinsko uspešna in kakšna bi bila realna posledica podaljšanja koncesije glede na ugotovljeno stanje kamnoloma in obveznosti sanacije.

Občina zato predlaga, da se ugotovitev preoblikuje tako, da se ne ugotavlja materialna nepravilnost, temveč pomanjkljiva dokumentirana sledljivost odločitve o nadaljnjem ravnanju po pozivu za dopolnitev. Takšna formulacija je skladna z dokazno podlago in hkrati omogoča sprejem priporočila o registru rokov in odgovornih oseb.

4. O opustitvi rudarskih del in sanaciji

Končno poročilo samo navaja več konkretnih ravnanj občine po letu 2015: določitev odgovorne osebe za izvrševanje inšpekcijskih ukrepov, vložitev vloge za popolno in trajno opustitev rudarskih del dne 28. 12. 2015, obvestilo inšpektoratu, zagotovitev proračunskih sredstev za rudarski projekt, izdelavo rudarskega projekta, predložitev projekta ministrstvu in pridobitev soglasij lastnikov zemljišč.

Ta ravnanja kažejo, da občina po letu 2015 ni bila neaktivna. Zato ni pravno zadostno, da poročilo ugotovi samo, da postopek do 12. 1. 2018 ni bil zaključen in da sanacija ni bila izvedena. Nujno je pojasniti, kateri del postopka je bil v pristojnosti občine in kateri v pristojnosti državnega organa. Ker iz poročila izhaja, da pristojni organ do 12. 1. 2018 o vlogi za opustitev še ni odločil, naj Nadzorni odbor konkretno navede, katero dodatno ravnanje bi občina lahko in morala izvesti pred odločitvijo pristojnega organa.

Občina predlaga, da se ugotovitev nadomesti z bolj natančno ugotovitvijo: »Postopek opustitve rudarskih del do 12. 1. 2018 ni bil zaključen; iz dokumentacije izhaja, da je občina izvedla več pripravljalnih in postopkovnih ravnanj, ni pa razviden celovit časovni načrt spremljanja postopka in dokumentiranja nadaljnjih ukrepov.«

5. O vključitvi občinskega sveta

Občina se strinja, da je pri zadevah širšega javnega pomena priporočljivo, da je občinski svet pravočasno seznanjen s strateškimi možnostmi, finančnimi posledicami in tveganji. Občina pa ne more sprejeti zaključka, da je bila že sama ne vključitev občinskega sveta v operativno dopolnjevanje vloge ali komunikacijo z ministrstvom nepravilnost, če poročilo ne navede pravne podlage, po kateri bi moral občinski svet odločati o posameznem procesnem dejanju.

Občinski svet je o zadevi odločal v okviru svojih pristojnosti vsaj s proračunsko odločitvijo za leto 2017, ko so bila zagotovljena sredstva za izdelavo rudarskega projekta za opustitev izkoriščanja in sanacijo. Če Nadzorni odbor meni, da bi moral občinski svet odločati še o drugih konkretnih vprašanjih, naj jih opredeli po vsebini in pravni podlagi.

6. O predkupni pravici

Občina opozarja, da končno poročilo ne ugotavlja, da bi bila občina dolžna uveljaviti predkupno pravico, niti ne ugotavlja, da bi z uveljavitvijo predkupne pravice zanesljivo preprečila kasnejšo podelitev rudarske pravice drugemu subjektu. Zato ugotovitev ne sme biti razumljena kot očitek, da je bilo neuveljavljanje predkupne pravice samo po sebi nezakonito ali materialno napačno.

Če v proračunu oziroma načrtu pridobivanja nepremičnega premoženja niso bila zagotovljena sredstva za odkup, občina brez ustrezne proračunske podlage ne more zakonito prevzeti finančne obveznosti. Nadzorni odbor bi moral za strožjo pravno kvalifikacijo ugotoviti, ali je obstajal izvedljiv postopek za pravočasno zagotovitev sredstev, kakšni so bili roki za uveljavljanje predkupne pravice,

kakšna je bila tržna in razvojna utemeljenost odkupa ter ali bi odkup sploh vplival na državni postopek podelitve rudarske pravice.

Občina sprejema priporočilo, da se v prihodnje pri strateško pomembnih zemljiščih pred izdajo potrdila o neuveljavljanju predkupne pravice pripravi kratek interni zapis z oceno pravnih, finančnih, prostorskih in razvojnih posledic. Sprejem takšnega priporočila pa ne pomeni priznanja, da je bilo preteklo neuveljavljanje predkupne pravice nezakonito.

7. O novi koncesiji in vzročni zvezi

Nova koncesijska pogodba je bila sklenjena med Ministrstvom za infrastrukturo in družbo Ekobeton d.o.o.. Občina Oplotnica ni bila organ, ki je odločal o podelitvi rudarske pravice oziroma sklenitvi koncesijske pogodbe. Tudi Nadzorni odbor v končnem poročilu priznava, da občina sama ni podelila nove koncesije in da njene podelitve ni mogla zanesljivo preprečiti.

Zato je treba v vseh zaključnih delih poročila paziti, da kasnejša podelitev nove koncesije ni predstavljena kot neposredna posledica ravnanj občine. Lahko je pomembna okoliščina za razumevanje javnega interesa in položaja občine, ne more pa nadomestiti dokazovanja konkretne pravne dolžnosti in konkretne vzročne zveze.

8. Sklepno stališče občine

Občina predlaga, da se končno poročilo oziroma gradivo za občinski svet dopolni z jasnim razlikovanjem med:

1. nespornimi procesnimi dejstvi;
2. ocenami o pomanjkljivi dokumentirani sledljivosti;
3. priporočili za prihodnje postopke;
4. pravnim očitkom nepravilnosti, ki mora biti posebej konkretiziran.

Občina sprejema izvedbo organizacijskih ukrepov iz priporočil Nadzornega odbora, zlasti register rokov, protokol obravnave strateških zadev, obrazec za presojo predkupne pravice in redno poročanje občinskemu svetu o zadevah z večjimi prostorskimi, prometnimi ali okoljskimi posledicami. Občina pa ne priznava, da bi bila s tem dokazana pravna kršitev, osebna odgovornost, protipravna opustitev ali neposredna vzročna zveza med ravnanji občine in kasnejšo podelitvijo nove koncesije.

S spoštovanjem,

Matjaž Orter, župan

